

Oponentský posudek bakalářské práce Miloslavy Beránkové *Ženy v islámském světě*

První kapitola práce uvádí základní učebnicové informace o islámu a lze ji považovat za zcela zbytečnou. V druhé kapitole – Přínos islámu pro společnost – autorka nejprve zcela nekriticky naivně přejímá propagandistická tvrzení islámských serverů, včetně směšných argumentů, že usekávání rukou je islámská prevence zločinnosti, zatímco prý evropské zákonodárství se zaměřuje až na trestání zločinců po činu. V další části kapitoly jsou citovány lepší zdroje a popis je realističtější, i když i zde jde o nekritické převzetí údajů. Zvláště je pak ovšem rozpor mezi údaji v rámci kapitoly, například údaje o osvobození ženy v islámu kontrastují s tvrzením na s. 20, že muž může ženě zakázat vycházet z domu. Podle údaje na s. 18 prý ženu nelze k zahalování nutit, na s. 23 se však dočteme o bičování žen za nedodržení příkazu k zahalení. „Islám dal ženě tolik důstojnosti a práv, jaká jim neposkytla žádná jiná ideologie“, tvrdí autorka na s. 19. Přejeme jí upřímně, aby si těchto výhod nemusela nikdy užívat.

Třetí kapitola se nazývá *Ženy a stát*, jejím tématem však je různost podmínek žen v různých zemích. V této kapitole se autorka přece jen přibližuje reálnému životu islámských žen. Tím vzniká zvláštní paradox – islám je pro ženy skvělý, ale postupné omezování jeho vlivu v jednotlivých zemích situaci žen zlepšuje. Většina uvedených údajů je věcná, pouze na s. 36 se autorka rozpovídala o způsobech, jak obejít zákony a sejít se s milencem.

Čtvrtá kapitola s podivným názvem *Zakrytá* znamená slušná je apologií zahalování. Zařazení této kapitoly lze snad pochopit z toho, že autorka studuje obor Náboženská výchova a etika – ovšem zřejmě islámská... V Závěru činí autorka závěr, že na otázku postavení ženy v islámu nenašla jednoznačnou odpověď, což je zřejmě správný závěr, k němuž docházejí i jiné práce. Pak se ovšem opět rozepisuje o zahalování ženy. Dále ovšem zase cituje z islámské propagandy: „Je zřejmé, že postavení ženy v islámu je neobvykle vysoké a realisticky vhodné pro její povahu“ (s. 43)

Práce se tématicky shoduje s magisterskou prací Terezy Šimkové (jejíž název byl ovšem před odevzdáním změněn pod tlakem katedry pedagogiky). Oponent tedy stojí před těžkou otázkou, zda předložená práce je jakožto bakalářská slabší přiměřeně nebo ještě více.

Práce představuje zvláštní směs rozporných pohledů, z nichž některé jsou příznačné pro konzervativní až fundamentalistické spektrum a jiné jsou až feministické. To souvisí zřejmě s autorčinou prací s prameny, které postmoderně řadí vedle sebe, ač jde o prameny velmi rozličné hodnoty od bestsellerů přes propagandistické publikace po popularizující knihy. Odbornou literaturu v přísném smyslu autorka necituje, z uvedených zdrojů je skutečně hodnotný zřejmě jen Kouřilová/Mendel.

Předností práce je její jazyk, který je stylisticky zcela přiměřený a neobsahuje zřejmě vůbec žádné pravopisné a gramatické chyby. Obojí je ve studentských pracích v současnosti výjimečné a zaslouží si uznání.

Drobná kritika:

Na s. 15 autorka zjevně chybně uvádí verš Koránu 4,31 jako doklad nižšího postavení ženy. Je udivující, že si chyby nevšimla, přestože verš uvádí pod čarou v plné citaci, takže je patrné, že je o něčem úplně jiném. Zřejmě měl být citován verš 4,34.

- s. 33 – „Ženské hnutí nemůže moc počítat s podporou žen“
- s. 34 – „V Saudské Arábii chovají ohromnou úctu ke starým lidem“
- s. 34 – „Host zobe prsty“
- s. 35 – „při společenských událostech, kde se kují pikle...“
- s. 45 – Teologické listy - míněny jsou zřejmě Teologické texty

Vzdor uvedené kritice práci doporučujeme k obhajobě.

V Českých Budějovicích 22.6. MMIX

Jaroslav Vokoun